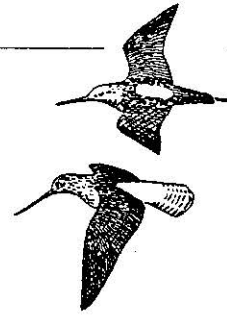

VOGELWEEKEND AMELAND 28-30 SEPTEMBER 1990

Paul Tak

Vrijdag 28 september

's Ochtends om acht uur vertrokken wij met z'n vieren richting Friesland met als doel de boot van 11.30 uur uit Holwerd naar Ameland te halen. De rit via de afsluitdijk leverde al de eerste soorten op waaronder een Zwarte Zwaan (een exoot). Via Harlingen, Sexbierum en het Bildt naar Holwerd, waar onderweg ook nog enige aandacht aan de molens werd besteed. Althans de oude molens, want de nieuwe windmolens bij Sexbierum zijn minder interessant om te bekijken.

In Holwerd aangekomen haalden wij eerst de kaartjes voor de boot en vervolgens namen we een bakkie leut. Via de kijker wierpen wij de eerste blikken over het wad en namen zo alvast een voorproefje van wat het weekend ons zou bieden. Maar eerst dus de boot op.

Om 12.15 meerde de boot af aan de strekdam van Ameland. De bussen stonden al klaar voor de diverse richtingen. Na onze bus gevonden te hebben, vertrokken we al snel. Maar we hadden toch al de eerste indrukken van het eiland opgedaan. Aan het eind van de rit werden we keurig voor de deur afgezet van het Kamphuis van de familie Molenaar.

Nadat we de kamers hadden betrokken en de bagage hadden geloosd, gingen we erop uit voor een eerste wandeling. Wij trokken de "Buurdegrie" in, een polder bij Buren. Hier zagen wij een Velduil en tevens een Boomvalk en verder wat Rotganzen en Goudplevieren. Het weer was redelijk tot goed te noemen. Weliswaar was er wat bewolking en een stevige wind maar de temperatuur was aangenaam. Na deze wandeling gingen wij terug naar het Kamphuis, waar wij inmiddels de fietsen konden ophalen. Aangezien de rest van de Vogelwerkgroep 's avonds zou komen, zijn wij naar Nes gefietst om daar te eten. Nu dat is achteraf gezien prima gelukt. Na wat rond te hebben gereden in Nes ontdekten wij dat de chinees gesloten was, maar gelukkig was er nog een bruin caf waar een drankje en een prima biefstuk ons tot volle tevredenheid stemden. Na deze maaltijd gingen wij weer terug naar ons tijdelijk verblijf, waar inmiddels de anderen aangekomen waren. Na kennismaking met enkele van de groep gingen we bijtijds naar bed want morgen was het weer vroeg dag.

Zaterdag 29 september.

Het was zonnig weer en er stond een stevige wind, deze zou in de loop van de dag wat afnemen. Met z'n zessen gingen we 's morgens erop uit. We liepen naar het Nesserbos, ook omdat iedereen nog geen fiets had. Hier hoorden we veel lijsterachtigen en Kruisbekken. We zagen ze nog niet, maar dat zou later goed gemaakt worden. Na een wandeling van ongeveer anderhalf uur liepen we terug naar het huis. De rest van de groep was inmiddels aan het ontbijten.

Nadat iedereen was voorzien van fietsen vertrokken we al snel met zes man richting het Oerd. Via de polder Buurdegrie, langs de waddendijk en een soort stuifdijk reden we naar het Oerd. Onderweg stopten wij regelmatig om onder andere heel fraai en zeer dichtbij een Velduil te bewonderen. Even later liet zelfs een tweede exemplaar zich bekijken. Verder op het wad zagen wij steltlopers waaronder Krombekstrandlopers, Rotganzen en Eidereenden. Wat verder opviel waren de vele dode Eiders. Dit is nog steeds het gevolg van een virus wat via het voedsel wordt overgebracht en waar de soort erg gevoelig voor is. Bij het Oerd aangekomen zetten wij de fietsen neer om een stuk te wandelen. Hier deden wij ook weer de nodige waarnemingen, waaronder Koperwiek, Kramsvogel, Graspieper, Kruisbek en diverse meeuwen en steltlopers.

Bij de fietsen teruggekomen bleken er nog enige leden van de Vogelwerkgroep te zijn. Gezamenlijk gingen wij verder op pad. Via de Kooioerd stuifdijk naar de Buurderduinen. Hier ontdekten we nog een Ransuil. Vanaf dit duingebied gingen we richting het huis om wat bagage te lozen en vervolgens naar het Nesserbos. Al bij de ingang hadden we geluk. Een zevental Kruisbekken lieten zich prachtig bewonderen, dit aantal zou oplopen tot zeventien exemplaren. Verder zagen wij veel lijsterachtigen waaronder een Grote Lijster. Na een tijdje tegen een helling te hebben gezeten, leverde dit nog een fraaie man Blauwe Kiekendief op. Het begon inmiddels te schemeren en we gingen richting het huis. Wat verder opviel waren de vele hekken tussen de weilanden met op bijna elk perceel wel wat vogels met name veel Goudplevieren en Wulpen. Op één boerderij zagen we wel vijftig Witte Kwikstaarten, een slaapplaats.

Vanavond werd erin het huis zelf voor de maaltijd gezorgd. Enige leden hadden zich als keukenprins(es) opgeworpen, met als resultaat een prima macaronischotel. Hierna volgde nog de koffie. Dit gezellige gebeuren werd toepasselijk afgerond met een bezoek aan het plaatselijke café. Na dit bezoek terug naar huis want morgen weer vroeg op. De klok ging weliswaar een uur terug, maar dit hield in dat het een uur eerder licht zou zijn. Dus wat dat betreft geen uurtje extra.

Zondag 30 september.

Regen en een grauwe lucht wat niet veel goeds voorspelde. Maar enfin de regenkleding aan en toch weer op pad met z'n zessen. Nu de andere kant van het eiland langs. De regen speelde ons een uur of twee parten, maar daarna bleef het droog. Tijdens de regen hadden we toch een goede waarneming namelijk een Grauwe Klauwier. Dat maakte weer het één en ander goed. De tocht ging over het fietspad wat achter het duingebied loopt, via de Langeduinen en de Hollumerduinen richting het Hollumer Bos. We reden daarna via de waddendijk terug. Onderweg stopten we diverse malen om de vogels te bekijken. Zo hebben wij heel wat soorten waargenomen waaronder een Smelleken dichtbij Buren en in de verte weer de Velduil.

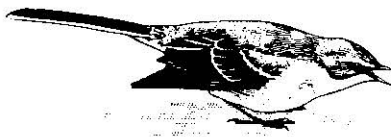
Toen we terugkwamen bij het kamphuis, hoorden wij dat er Bladkoninkjes gezien waren. Wij zochten gelijk de omgeving af maar zonder resultaat. Afijn volgende keer beter.

Na het opruimen en afrekenen gingen wij op weg naar huis met de boot van 16.30 uur. Met een afgeladen boot arriveerden wij om 17.15 uur in Holwerd. Na een kort oponthoud, vanwege al de automobilisten die het parkeerterrein af wilden, reden we bij zessen richting huis. Uiteindelijk waren we rond de klok van acht weer terug in Amsterdam. Al met al een zeer geslaagd weekend.

Hieronder een selectie van de waargenomen soorten:

Duiker(spec), Lepelaar, Toppereend, Blauwe Kiekendief, Smelleken, Boomvalk, Albino Scholekster, Kanoetstrandloper, Krombekstrandloper, Kleine Strandloper, Bokje, Zwarte Ruit, Groenpootruiter, Oeverloper, Kleine Mantelmeeuw, Grote Stern, Dwergstern, Zwarte stern, Ransuil, Velduil, Boompieper, Oeverpieper, Gele Kwikstaart, Zwarte Roodstaart, Paapje, Roodborsttapuit, Tapuit, Beflijster, Grote Lijster, Braamsluiper, Bladkoning (4 ex.), Baardmannetje, Grauwe Klauwier, Kruisbek

SLAAPPLAATS GELE KWIKSTAARTEN IN DE ZUIDELIJKE OEVERLANDEN VAN HET NIEUWE MEER

Frank Visbeen

Het is bekend dat Gele Kwikstaarten buiten het broedseizoen gemeenschappelijk slapen. De Gele Kwikstaart slaapt het liefst in moerasachtige vochtige terreinen met hoge kruiden, biez en struiken. Soms zijn ze ook te vinden bij zandgaten, vloeivelden en vennen (van Dijk & van Os 1982).

Uit de verschillende geraadpleegde regionale avifaunas wordt melding gemaakt van slaappleatsen. Deze hebben betrekking op het voorkomen na het broedseizoen (van Dijk & van Os 1982, Jonkers et al. 1987, van den Bergh et al. 1979). Slaappleatsen in het voorjaar zijn zeldzaam of worden nauwelijks opgemerkt. Volgens Hustings is het gebruik van een voorjaarsslaappleats een onregelmatig verschijnsel (Hustings et al. 1985). Buiten onze grenzen is dit voorkomen wel onderzocht en beschreven. Onder andere in Engeland waar in Kent en Cheshire Gele Kwikstaarten in het voorjaar gemeenschappelijk de nacht doorbrachten (Cramp, 1988).

De Oeverlanden van het Nieuwe Meer vormen een moerasachtig gebied van ongeveer veertien hectare groot. Een groot deel van de vegetatie bestaat uit riet en aan de randen groeien wilgen. Het riet wordt om de twee jaar gemaaid echter nooit geheel. Zo is de aanwezigheid van overjarig riet, essentieel voor sommige broedvogels zoals Bruine Kiekendief en Snor, gewaarborgd. Dat het maaisschema niet altijd in praktijk wordt gebracht blijkt uit het feit dat alleen in 1989 een gedeelte van het riet ten westen van het excursiepad is gemaaid. Juist in dit gedeelte van het oeverland is de slaappleats gevestigd. De Gele Kwikstaarten slapen in het overjarige riet. De aanwezigheid hiervan is dus van groot belang.